

Telle i kor med 0,3 fra 0,3 - transkripsjonen av samtalen

Elevene på 7. trinn sitter i lyttekroken. Olaug er lærer.

1 Olaug I dag skal vi telle i kor med 0, 3 i gangen. Før vi begynner å telle så har jeg lyst til å utfordre dere litt på hva 0,3 betyr. Hva er verdien til 0,3? Kan dere diskutere det to og to. (Elevene snakker sammen i et par minutter) Ok, Jørgen og Jakob er klar. Jakob, vil du forklare? Hva betyr 0,3?

2 Jakob 3 tiendedeler av en hel.

3 Olaug Ja, flott, tusen takk. Det var bra. Da kan dere tenke ut de to neste tallene. Er dere klare? Og så viser dere med tommelen når dere er klare til å begynne å telle. (kort pause) Det ser ut som dere er klare. Vi starter på 0,3.

Olaug skriver inn tallene i et rutenett på tavla. Det er ti ruter i hver rad og hun skriver inn tallene i første rad.

4 I kor Null komma tre , null komma seks, null komma ni, en komma...

5 Olaug Og så, he, var dere litt usikker. Hvorfor blir vi usikker her, Thea?

6 Tea Vi plusser nå bare på null komma tre og da får vi en komma to.

7 Olaug Ok, du plussa. Du tar null komma ni pluss null komma tre og da blir det en komma to. (Skriver regnestykket nederst på tavla).

8 Thea Mmm.

9 Olaug Mmmm. Vi var enige om null komma tre, hva betyr det, Sindre?

10 Sindre 3 tiendedeler.

11 Olaug Det blir 3 tiendedeler. Sånn at vi har, så hvis vi kan telle det som ti-deler kan vi si: 3-tideler, 6-tideler, kan dere telle sammen med meg? (Peker på tavla). 6-tideler...

12 I kor 9-tideler, 12-tideler.

13 Olaug Ok, Dere sier 12 – tideler, men likevel vil dere at vi skal skrive det som 1,2. Hvorfor det? Dere vil at vi skal skrive 1,2, men dere sa jo 12 tideler. Kan dere diskutere det to og to. Hvorfor skriver vi det sånn?

Elevene diskuterer to og to.

14 Olaug Ok noen som har klar ei forklaring? Aurora?

15 Aurora Det er en hel og to tideler.

16 Olaug Ok, så 12 tideler er det samme som 1 hel og 2 tideler?

17 Aurora Ja.

18 Olaug Flott. Hva var det Aurora sa, Peder? 12 var...

19 Peder En hel pluss to ti-deler.

20 Olaug Ah, kjempefint. Da er vi klar til å telle videre tenker jeg.

21 I kor 1,2 – 1,5 - 1,8 - 2,1. (Olaug skriver de tallene elevene sier på tavla i rutenettet).

22 Olaug Ok. Da har jeg lyst til å utfordre dere. Kommer vil til å komme til en hel ener noen gang, bortover her, og eventuelt når? Thea?

23 Thea Ehh, vi kommer opp i en hel 3-er.

24 Olaug Vi kommer opp i en hel 3-er. Når skjer det?

25 Thea Ehh, det skjer i den (peker) øverste ruta der, ja.

26 Olaug Ok, så der (peker på den øverste ruta til høyre) mener du at vi kommer til 3 hele. (Skriver 3,0 utenfor rutenettet).

27 Thea Mmm.

28 Olaug Hvorfor kommer vi til 3 hele der? Marius?

29 Marius For at det er tre-deler vi bruker eller noe sånt.

30 Olaug Ja, det er noe med det, også Jørgen?

31 Jørgen Vi har 0,3.

- 32 Olaug Ja.
- 33 Jørgen Og hvis vi tar det gange det med 10 får vi jo 3 hele.
- 34 Olaug Ja, også Thea har lyst til å supplere. Ja.
- 35 Thea Det er jo bare den vanlige 3-gangen da bare med et komma. Så hvis vi tar bort komma da så blir det jo bare den vanlige tre gangen.
- 36 Olaug Ok.
- 37 Thea Når vi ganger det ti ganger da så blir det nå 30.
- 38 Olaug Og 30, hva er det samme som da?
- 39 Thea 3 komma null.
- 40 Olaug Ok. Ja, men da snakket du om 30. Hva snakket du om? 30? Hva var det, det var?
- 41 Thea 3 tideler.
- 42 Olaug Ok. Når vi har ganget det 10 ganger fikk vi 30?
- 43 Thea 30 tideler.
- 44 Olaug Ja, og 30 tideler er det samme som?
- 45 Thea Vet ikke.
- 46 Olaug Noen som kan hjelpe henne? Joakim?
- 47 Joakim 3 hele.
- 48 Olaug Ja, supert. Men dere, en av dere Jørgen eller Jakob hadde opp handa her. Og i forhold til det med den første, den hele. Hva var det dere ville si eller trekker dere det tilbake?
- 49 Jakob Det er jo 10 ruter bortover så det er ganske logisk at det blir. Det blir jo en hel i alle gangene så lenge du gange med 10.
- 50 Olaug Ja, Sindre?

- 51 Sindre Det blir samme desimaltall i hver rute nedover.
- 52 Olaug Det trur du og at det blir, ja. Vi skal se. Men dere foreslår at vi kommer til tre hele bort på her. Vi skal telle i lag så skal vi se. Er dere klar?
- 53 I kor $2,4 - 2,7 - 3,0$. (Olaug skriver de tallene elevene sier på tavla i rutenettet).
- 54 Olaug Bra. Forsetter vi videre.
- 55 I kor $3,3 - 3,6 - 3,9$. (Olaug skriver de tallene elevene sier på tavla i rutenettet).
- Olaug og elever fortsetter med å telle i kor og diskutere underveis. De kommer til 5,1.
- 56 Olaug Bra. Da stopper vi der. Da vil jeg høre om dere kan fortelle meg hvilket tall som kommer der, (markerer ruta hun henviser til med et kryss)? Martin?
- 57 Martin 5,7.
- 58 Olaug Du foreslår 5,7. (skriver 5,7 på tavla utenfor rutenettet). Er det noen som har et anna forslag?
- 59 Jørgen Jeg skulle bare si at du skrev 48 i stedet for 4,8.
- 60 Olaug Takk for at du passet på meg. Ehh, 5,7 hvordan tenker du for å få til 5,7 da Martin?
- 61 Martin Bare plusser på 3.
- 62 Olaug Du plusser på 3. Hvor hen da?
- 63 Martin På der, der det står 2.
- 64 Olaug Ok. Den (peker på kolonnen ovenfor den markerte ruta hvor det står 2,7)?
- 65 Martin Ja.
- 66 Olaug Og så plusser du 3 på den? (Tegner en rød strek fra 2,7 som er tallet som står i ruta ovenfor og ned til den ruta der eleven mener det skal stå 5,7 i. Skriver + 3 ved siden av).
- 67 Martin Mmm.

- 68 Olaug Og får 5. Ok. Enn på tidelsplassen da?
- 69 Martin Tok jeg bare det samme.
- 70 Olaug Der tok du bare det samme ja. Ok. Marius?
- 71 Marius Ja, jeg bare brukt det som på en måte står over.
- 72 Olaug Du brukte det som sto over?
- 73 Marius Nei, det ehh. En måte... Det er en ... Ja, vet ikke hva jeg skal kalle det, men ...
- 74 Olaugen Desimalene eller heltallet? (Peker på tavla).
- 75 Marius Desimalene.
- 76 Olaug Desimal. Så at det ble...
- 77 Marius Ja, for de er de samme hele tida.
- 78 Olaug Ja, så at det var 7?
- 79 Marius Ja.
- 80 Olaug Ja, hvordan visste du at det ble 5 da?
- 81 Marius Jeg bare fortsatte på den rekka vi har startet på.
- 82 Olaug Ok. Du liksom tok en sånn, kombinerte den (peker på tallet ovenfor) og den (peker på de tallene som står i rutene til venstre på samme linje).
- 83 Marius Ja.
- 84 Olaug Ja, flott. For du visste at det var samme her, sant? (Markerer dette med en grønn strek fra 2,7 og ned til ruta der elevene mener det skal stå 5,7)
- 85 Marius Ja.
- 86 Olaug Så du bare flytta ned her. Så visste du at det fortsatt var 5, så du tok bare med deg den videre bortover. (Peker på tallene til venstre for den ruta der elevene mener det skal stå 5,7).
- 87 Marius Ja.

88 Olaug Ja.

Olaug og elever fortsetter med å telle i kor og diskutere underveis. De kommer til 12 og timen oppsummeres:

89 Olaug Hvilket system eller mønster er det dere har sett i det vi har telt i dag? Og hvordan kan dere forklare det? Ja, Joakim?

90 Joakim At det 0,3 - 0,6 er akkurat som det går med 3 gangen oppover.

91 Olaug Ok. Så å telle med tideler, å telle med 3 tideler om gangen er nesten det samme som å telle med 3 gangen.

92 Joakim Ja, for det blir 3, 6, 9 også 12, da blir det blir 1,2.

93 Olaug Ja, skal vi se, jeg skriver det: Som å telle med 3 gangen. (Olaug noterer stikkords vis det eleven sier på tavla). Ok. Ja, Jakob?

94 Jakob At du plusser på 3 på enerplassen nedover, hver, for hver gang.

95 Olaug Ok. Så her plusser vi 3 hele, jeg skriver enere, sånn, ok, mmm.

Olaug tegner en rød bue mellom 0,3 og 3,3 i rutenettet og skriver + 3 enere ved siden av buen.

96 Olaug Greier dere å gi ei fin forklaring, eller greier dere å forklare hvorfor blir det 3 enere mellom hver rad her? Aurora?

97 Aurora Fordi at det er ti ruter bortover.

98 Olaug Det er fordi det er ti ruter bortover, men trenger det å bli 3 enere for det da? Fordi om det er ti ruter bortover?

99 Aurora Fordi vi bruker 0,3 som gange på hver gang.

100 Olaug Ok. Du sier at 0,3 ganger med 10 (skriver regnestykket på tavla) er det samme som...

101 Aurora Det er 30. Det er 3,0 da.

102 Olaug Ja, men det var lurt at du sa 30, for hva er det er 30.

103 Aurora Tiendedeler.

- 104 Olaug Det 30 tiendedeler, ja. Og 30 tiendedeler er det sammen som ...
- 105 Aurora 3 hele.
- 106 Olaug Ja, flott. Ja, Jørgen?
- 107 Jørgen Hvis du ganger noe med ti så flytter du jo desimalen en gang til høyre.
- 108 Olaug Ja, jeg har lyst litt tilbake til forklaringa hennes Aurora. Kan vi bruke den som forklaring på hvorfor vi får lov til å flytte kommaet en plass, til høyre. Kan dere diskutere det to og to?